

De Kommunistische Arbeider

Orgaan der K. A. P. N. (Sectie der Komm. Arb. Internationale)

Redactie en Administratie:
IJselstraat 51 — AMSTERDAM

VERSCHIJNT EENS PER MAAND
Abonnementsprijs 75 cent per jaar. Losse nummers 5 cent

HERMAN GORTER

De dichter van het proletariaat is gestorven. Een der grootste figuren uit de proletarische beweging, gezien als universele, ongekende nieuwe waarden scheppende wereldbeweging, is van ons heengegaan.

Als jong intellectueel — z'n jeugd lag in de periode van nieuwen opbloei van het Nederlandsche kapitalisme, — was hij een der eersten en de sterkste, die deze nieuwen opbloei van het leven diep in z'n groot hart, voelde als een nieuwe lente en die dit gevoel uitzong in z'n gedicht „Mei” met een stem, zoo klaar, als misschien nooit vóór hem in de Nederlandsche poëzie geklonken heeft. In dien tijd behoorde hij tot de groep van burgerlijk-revolutionaire litteratoren, die „de mannen van '80” genoemd worden. Doch de burgerlijke litteratoren, die hem geestelijk met deze groep op één lijn stelden, hebben de groote persoonlijkheid die Gorter was, nooit begrepen.

Herman Gorter, die als alle grooten, voelde, dat de cultuur slechts uit het leven kan opgroeien, kan zich niet beperken tot het „litteraire beginsel” van de tachtigers. Met z'n scherpen geest, ging hij inzien, dat het kapitalisme een barbaarsch en beperkt maatschappelijk systeem is en hij, die z'n geheele leven lang naar het universele menschenleven gestreefd had, hij voelde met alle vezelen van z'n wezen, dat slechts de klasse der bezitlozen, dat slechts het proletariaat, de schepper en drager eener nieuwe, universele cultuur zijn kan.

Persoonlijkheid van absolute levensconsequentie, die hij was, moest hij door dit nieuw gewonnen inzicht, dat hij met z'n hart uit het leven in zich opgeslurpt had, en dat hij met zijn geest veroverde uit de bestudeering van de groote marxistische literatuur tot het proletariaat, tot het communisme komen.

En de dichter van de korte opbloei-periode van de nederlandsche burgerlijke literatuur, kwam tot het communisme en heeft z'n geheele verdere leven aan de beweging van het proletariaat gewijd. Hij sloot zich in de laatste jaren der vorige eeuw aan bij de sociaal-democratische arbeiderspartij. De dichter werd propagandist van het socialisme. Hij gaf z'n geheele menscheelijken aan het proletariaat, dat z'n groote liefde was. En welk een propagandist, welk een machtig werker van levensvernieuwing was hij. Nooit heeft hij zich verlaagd tot laffe vlijerij, nooit zich aangepast aan het kleine, het burgerlijke, het laf-ondervolpe, dat de arbeider als een last uit een verleden van eeuwenlange onderdrukking, afhankelijkheid en Gore ellende, tot in deze tijden met zich draagt en hem belemmert in het volvoeren van z'n reuzentaak.

Hij wist, hij voelde het: niet het medelijden van goed-willende braven, noch het lage beginsellooze gekonkel, van kleinzielige, enghartige leiders, had het proletariaat nodig, doch **zelfbewustzijn**, krachtsgevoel, begrip van z'n ontzaggelijke taak en vooral het inzicht, hoe bergenhoog de doeleinden der proletarische beweging

zich verheffen boven de vlakheid, voosheid, innerlijke leegte en huichelarij der burgerlijke wereld.

En hij trad op in de sociaal-democratie van die dagen. Geleid door scherp inzicht, door z'n groote hartstocht voor het communisme, door z'n liefde voor de menscheid, wist hij de groote lijnen van het Marxisme, van het revolutionaire communisme, den arbeiders duidelijk te maken. Het was voor het eerst, dat het Nederlandsche proletariaat zóó toegesproken werd. Zóó groot-eenvoudig, zóó diep-klaar, had nog niemand vóór hem de groote levensvraagstukken, waarvoor de nieuwe tijd het proletariaat stelde, uiteengezet. De propagandist was dichter gebleven. Diepste hartegevoelens, groot denken, klaar inzicht, verenigden zich in hem. Voor duizenden arbeiders heeft hij het eerste gouden licht van het socialisme ontstoken.

Hoezeer golden voor den communist, Herman Gorter, nog in onverminderde kracht de prachtige woorden, die hij in z'n jeugdwerk „Mei” gesproken had:

„Mijn stem brandt in mij, als gele vlam van gas”
„In glazen kooi...”

Inderdaad, zuiver als helder glas, was z'n wezen, en z'n stem was als een lichtende stáge-vlam. Wie, die het voorrecht had, hem te hooren, kwam niet onder den indruk van die schoone stem, van die onnavolgbaar schoone, klare stijl! Hoe klein schijnen tegenover dezen reus, die als een lichtende fakkel zal vlammen in de komende tijden, de zoogenaamde volksredenaars. In hem worden marxistische wetenschap en schoonheid één. Hij behoorde tot de grootsten, die de geschiedenis der arbeidersbeweging heeft doen geboren worden. Was Karl Marx, de sterke wortel der communistische wetenschap, Herman Gorter was de schoone, witte bloem.

Hij sprak voor de arbeiders vooral in cursusvergaderingen. Wie er een idee van wil krijgen, hoe hij dit deed, hoe eenvoudig, hoe verstandig, hoe wijs, hoe zuiver-schoon, hij leze z'n klare brochures uit dien tijd. Maar vooral, wie wil zien, hoe schoon hij sprak tot de arbeiders, hoe proletarische wetenschap, revolutionaire beweging en hooge cultuur één en ondeelbaar waren in hem, leze z'n socialistische verzen en z'n „Klein Heldendicht”. Zoo klaar hij was als dichter, zoo schoon was hij als mensch en als revolutionair. Of eigenlijk, er zijn bij dezen groote bijna geen overgangen te vinden tusschen dichterschap, revolutie en mensch-zijn. Dit alles was in hem tot groote eenheid geworden. Voor het eerst in de historie worden in hem communisme en schoonheid, weten en leven, revolutie en kunst, tot één. Zoals het leven in z'n tallooze schakeeringen in diepste wezen één is en ondeelbaar.

De tijd kwam, in het begin dezer eeuw, dat de politici die de

„gematigde houding” der Moskoulieden. Want het waren deze twee, die in Genève verklaard hebben dat de bezwaren, om met de Russen samen te werken, na de zeer gemakkelijke redevoeringen van de Moskouse „communisten” te Genève, met rasche schreden kleiner worden.

De arbeiders kunnen uit dit gebeuren zien, hoe het contra-revolutionaire front, van Moskou tot Amsterdam, bezig is gevormd te worden.

En zij moeten er deze les uit trekken dat slechts de zelfstandige, onverzoenlijke klassenstrijd, met als voorwaarden de zelfstandige revolutionaire en doelbewuste organisatie van het proletariaat, tegen de bourgeoisie, tegen het kapitalisme en zijn verdedigers en beschermers, het proletariaat kan behoeden voor de absolute ellende en den ondergang waarmede het, door het alstervende kapitalisme bedreigd wordt en dat alleen de op dien grondslag gevoerde strijd tegen het kapitalisme en de kapitalistische ideologie, kan voeren tot de verwezenlijking van de historische taak van het proletariaat: de vestiging der proletarische dictaturenals overgangsvorm tot de proletarische staat: het Communisme

„t Eenheidsfront marcheert” — naar den kelder!

Voor de tweede keer in vijf jaar is het tusschen de C.P.H. en het N.A.S. tot open oorlog gekomen. Beide keeren ging het om de wijze van toepassing van het zoo beruchte tactische principe van de 3e Internationale: Het „Eenheidsfront”, dat beide keeren een smadelijke nederlaag geleden heeft. Dat het tevoren vast stond, dat deze contra-revolutionaire taktiek niets dan nederlagen zou beleven, daarvan toonden leiders en leden niet het minste besef te hebben. Laten we de geschiedenis laten spreken.

Nadat de C.P.H. onder leiding van Wijnkoop en v. Ravensteijn tijdens den oorlog een voorloopig verbond gesloten hadden met het N.A.S., een verbond, dat zich voor wat betreft z'n samenstellende deelen plaatste, zooals Wijnkoop het valschelijk uitdrukte, op het standpunt, dat het, in het belang van de revolutie noodig was, dat Duitschland werd verslagen. In werkelijkheid meende Wijnkoop, dat dit de taktiek was, om de anti-Duitsch gezinde N.A.S.-arbeiders, te gebruiken en zichzelf en de C.P.H. aan betekenende parlementaire macht te helpen, wat hem betrekkelijk is gelukt. Hierna leed de eenheidsfront-tactiek in 1923 een groote nederlaag, toen als gevolg van de beslissing van het N.A.S. om zich bij de R.V.I. aan te sluiten, het N.S.V. werd opgericht, hetgeen een belangrijke verzwakking van het N.A.S. tot gevolg had. Hierbij zou het echter niet blijven, want direct daarna vangt de C.P.H. onder Wijnkoop's leiding aan, nu het N.A.S. gewonnen is, de gedachte te propageeren, dat de eenheidsfront-tactiek vereischt, dat het N.A.S. zich als oppositie-groep bij het N.V.V. aansluit, om dit gele verbond, zooals hij en de C.P.H. het voorstelden, in revolutionaire richting te stuwen. Inderdaad, omdat hij hoopte een nieuwe bron te kunnen aanboren, om er stemmen en zoo mogelijk zetelwinst, uit te doen vloeien. Wijnkoop is er echter niet in geslaagd, deze taktiek door te zetten, wyl de krachten, die zich ertegen verzetten en die voornamelijk uit N.A.S.-kringen afkomstig waren, zelfs de

K.I. erkennen deden, dat verwijdering van Wijnkoop uit de leiding der C.P.H. noodzakelijk geworden was. Om dit door te zetten, heeft de K.I. — zijn wij wel ingelicht — de tegenwoordige leiding der C.P.H. als oppositie georganiseerd, met het gevolg, dat in 1925 Wijnkoop c.s. uit de C.P.H. werden geroyeerd, waarna een nieuwe partij ontstond, de C.P.L.C., nieuwe schoone vrucht aan den boom: eenheidsfront. Maar, wie dacht, dat wij een tijdperk van rustig samenwerken tusschen C.P.H. en N.A.S. zou aanbrenken, heeft buiten de behoeften van de Derde Internationale en van de aan haar onderhoorige R.V.I. gerekend, n.l. de behoefte aan massa's, om daarmee het voortbestaan en de verdere kapitalistische ontwikkeling van Rusland, te bevorderen. Deze behoefte gebod om weliswaar op een andere manier, maar in wezen gelijk, de taktiek van Wijnkoop toe te passen, want om normale handels- en diplomatische betrekkingen met Nederland te verkrijgen, daarvoor zijn de massa's van het N.A.S. absoluut onvoldoende. Die kans komt mogelijk pas, als men er in geslaagd is, het N.V.V. langs den weg van het eenheidsfront, voor dit doel te winnen.

Intusschen zij hier nog gememoreerd, dat een andere vrucht van de eenheidsfront-tactiek, de B.K.S.P. inmiddels overleden is.

Om genoemde groep, het N.V.V., te winnen, zonder het N.A.S. te verliezen, bedacht men in Moskou de taktiek, om, over de liquidatie der kleine N.A.S. organisaties heen, het geheele N.A.S. in het N.V.V. over te bevelen, om dan te probeeren, door middel der vroegere N.A.S.-mannen, verbonden met de Fimman-richting, het N.V.V. in de door Moskou gewenschte richting te drijven.

Deze taktiek is door den tegenstand van het N.A.S. totaal mislukt, waardoor de in 1923 verkregen aansluiting van het N.A.S. bij de R.V.I. weer dreigt verloren te gaan, want het bestuur van het N.A.S. koestert het voornemen op het eerstvolgende congres de afscheiding van de R.V.I. eventueel aan de orde te stellen. Een mogelijke nieuwe vrucht aan den Eenheidsfront-boom!

Bezien wij nu de werkelijke bewegingen van het N.A.S. en in de eerste plaats van zijn voornaamste leiders, tegen de Moskouse eenheidsfront-tactiek. Wij vinden dan in de eerste plaats teleurstelling over het feit, dat Moskou niet wilde toestaan een gebruik van het begrip eenheidsfront, dat tot versterking van het N.A.S., wel noodig na het verlies van de Lansink-groep, zou leiden.

Want niet voor de leus beroept P. A. J. zich in „De Arbeid” van 9 April j.l. op de interpretatie van Racemond van de Fransche C. G. T. U. van de eenheidsfront-resolutie, aangenomen door het N.A.S. op zijn congres van 1925. Deze interpretatie van Racemond luidt:

„Terecht wenscht gij versterking van het N.A.S. „Wij stellen ons op dit standpunt: Waar in de bedrijven organisaties bestaan, die ernstig den strijd tegen de ondernemers voeren en die machtsposities innemen, daar leggen wij ons toe op versterking van den linkervleugel dier organisaties „en laten wij de oprichting der eigen tegenorganisaties achterwege. Doch waar de reformisten slechts over organisaties beschikken zonder wezenlijken invloed en waarvan geen kracht uitgaat, laten wij ons er niet van terughouden, zelf levende organisaties in het leven te roepen.”

Deze zonder commentaar opgenomen interpretatie bewijst de bedoeling der N.A.S.-leiders op het duidelijkst, terwijl ook het medehelpen op-

richten van de z.g. eenheidsbloes, „Storm” en „Alarm”-groepen, waarin oppositioneele N.V.V.-ers moesten worden georganiseerd, die, zoo dacht men, bij eventueel roeyement uit het N.V.V. mechanisch door het N.A.S. zouden worden opgeslurpt. Uit dit alles blijkt, dat ook de N.A.S.-leiders, evenals Wijnkoop, van Ravensteijn, van Riel, de Visser, slechts voordeel van eigen reactionair standje bedoelen, inplaats van ernstig te pogen de wezenlijke belangen van het proletariaat te dienen, door het op de proletarische revolutie voor te bereiden, en te organiseren. Als Sneevliet in „De Arbeid” het N.A.S. boven het N.V.V. stelt, door te verwijzen naar de ondersteuning door het N.A.S. van de Chineesche revolutie en de nationalistische beweging in Indië, dan bedriegt hij het proletariaat, daar hij van deze bewegingen het ware karakter niet laat zien, het ware karakter, dat 'n kapitalistisch karakter is! Ondanks welk bedrog, van welke schakeering in de vakbeweging ook stellen wij vast, dat de vakbeweging niet te maken is tot een proletarisch revolutionaire factor, daar zij met dozijnen draden aan de burgerlijke maatschappij gebonden is.

Inmiddels heeft de strijd tusschen C.P.H. en N.A.S. tot een voor de vroegere syndicalisten nooit gedachte consequentie geleid, n.l. tot de oprichting van een N.A.S. verkiezings-organisatie, welke erin geslaagd is, Kitsz z'n „vroolijke intocht” in den Amsterdamschen Raadzaal mogelijk te maken.

De opmerkingen van Sneevliet naar aanleiding van het telegram door K.I. en R.V.I. inzake deelname aan de verkiezingen door de N.A.S.-mannen, zijn niets dan een poging tot plomp bedrog. Want de heer Sneevliet is niet zoo dom, of hij weet drommels goed, dat de werkzaamheid van Kitsz in den Raad de betekenis heeft daar propaganda te maken vóór het N.A.S. tegen Wijnkoop en Seegers, die nu eenmaal andere opvattingen inzake de eenheidsfront-tactiek propageeren, dan de leiders van het N.A.S. voor den groei van hun standje goedvinden.

In „De Arbeid” van 11 Juni '26 vinden wij de volgende opmerking, waarmede de redactie van dat blad probeert de Nederl. Arbeiders, het N.A.S. als een revolutionaire factor voor te stellen: „Het N.A.S. is en blijft de beste belichaming van revolutionair georiënteerde Nederlandsche arbeiders.” Hoe ongehoorde verleugening de heer Sneevliet aan de Nederl. arbeiders meent te mogen bedrijven, moge blijken uit het feit, dat hij zelf in „De Arbeid” de leden-aanwinst in de vier maanden van het N.A.S. groot 1202 nieuwe leden, zoo gunstig vond ondanks de „totale afwezigheid van iedere revolutionaire stemming in de Nederl. arbeiders-klasse!”

We willen onze beschouwingen over de eenheidsfront-gedachte hier eindigen met op te merken, dat de practijk slechts gevoerd heeft tot grootere verdeeldheid, om daarna nog eens vast te stellen, dat de vakbeweging, hoe ook geconstitueerd nooit tot een proletarisch-revolutionair wapen kan worden gemaakt, gebonden als zij is aan de kapitalistische maatschappij.

Revolutionaire proletariërs kunnen dan ook niet anders dan probeeren en daardoor al hunne krachten inspannen om de vakbeweging een van de meest beduidende contra-revolutionaire elementen van de burgerlijke maatschappij „te vergruizen en te verbrijzelen”, want, zonder dit, is de overwinning op het kapitalisme niet mogelijk.